

Maarifləndirici tur-aksiya davam edir

Naxçıvan Muxtar Respublikasının orta ümumtəhsil məktəblərinin 9-11-ci sınıf şagirdlarının "Ölkəmizi tanıyaq" devizi altında paytaxt Bakıya maarifləndirici tur-aksiyası davam edir. Tur-aksiyada Naxçıvan Muxtar Respublikasının bir şəhər və 7 rayonunun orta ümumtəhsil məktəblərindən 160 şagird, 20 müəllim iştirak edir.

Tur-aksiya çərçivəsində şagirdlər martın 17-də Heydər Əliyev Mərkəzində olublar. İştirakçılara dünya memarlığının nadir incilərindən sayılan Heydər Əliyev Mərkəzi haqqında məlumat verilib.

Qeyd olunub ki, mərkəzin fəaliyyəti Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin dövlətçilik fəlsəfəsinin, azərbaycanlıq ideologiyasının və ulu öndərin irlisinin dərinləndirilməsine və tədqiqi edilməsine yönəlib. Mərkəzin həyatına keçirdiyi layihələr Azərbaycan tarixinin, dilinin, mədəniyyətinin və digər milli sərvətlərin beynəlxalq aləmdə təbliğinə, elmin, təhsilin, mədəniyyətinin, səhiyyənin, idmanın, ekologiyanın və iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrinin dəstəklənməsinə inkişafına xidmet edir.

Mərkəzdə yaradılmış Heydər Əliyev Muzeyi şagirdlərin böyük marağına səbəb olub. Onlar ümummilli lider Heydər Əliyevin 90 illik yubileyi ərefəsində açılmış bu muzeydə "Fotostəkillərdə yüksək olunmuş həyat", "Azərbaycanın içtimai-siyasi həyatı", "Dövlətçilik, irs, mədəniyyət" adlı bölmələrində ulu öndərin həm sovet dövründə, həm də ölkəmizin müstəqilliyi illərində fəaliyyət konsepsiyasının müxtəlif aspektləri ilə virtual şəkildə məlumatlandırılırlar.

Mərkəzin birinci mərtəbəsində fəaliyyət göstərən "Azərbaycan inciləri" adlı sərgidə şagirdlər Azərbaycan tarixinin bütün dövrlərini, həmçinin mədəniyyətinin müxtəlif sahələrini özündə yüksək etdirən eksponatlarla tanışdırıllar.

Mərkəzin "Mini Azərbaycan" sərgisində Bakıda və eləcə də Azərbaycanın digər bölgələrində yerləşən və tarixi-memarlıq əhəmiyyətinə malik 45 binanın maketi sərgilənir. Tur-aksiya istirakçılara sərgilənən binaların tarixi və memarlığı haqqında ətraflı məlumat verildi.

Xatırladaq ki, artıq altıncı ildir ki, Azərbaycanın orta ümumtəhsil məktəblərinin 9-11-ci sınıf şagirdlərinin "Ölkəmizi tanıyaq" devizi altında vətənimizin müxtəlif bölgələrinə maarifləndirici tur-aksiyaları təşkil olunur. Dövlət başçısı İlham Əliyevin tövsiyəsinə əsasən, Prezident Administrasiyasının təşkilatçılığı ilə keçirilən tur-aksiyalar gözel ənənə halını alıb.

Layihənin əsas məqsədi şagirdləri ölkəmizin müxtəlif bölgələrinin müasir həyatı, tarixi, mədəni irlsi, adət-ənənələri, özünəməsus xüsusiyyətləri, ümummilli lider Heydər Əliyevin qurub-yaratdığı müstəqil Azərbaycanın nailiyətləri ilə yaxından tanış etmək, Prezident İlham Əliyevin qətiyyəti və iradəsi ilə respublikamızın dinamik sosial-iqtisadi inkişafı, gündən-güne abadlaşan şəhər və rayonlarımızın yeniləşən siması barədə gəncələrə əyani təsəvvür yaratmaqdır.

* * *

Lənkəran, Astara, Lerik, Yardımlı, Neftçala, Şirvan və Zərdab rayonlarını təmsil edən məktəblilərin ölkəmizin şimal bölgəsinə ekskursiyası martın 18-də başa çatıb.

Yeddi rayondan olan 300-ə yaxın şagird "Ölkəmizi tanıyaq" maarifləndirici tur-aksiyası çərçivəsində Quba və Qusardan sonra Xəcmaz şəhərinin görməli yerləri ilə tanış olublar.

Məktəbliləri Xəcmaz şəhərinin mərkəzindəki Heydər Əliyev parkında rayon icra həkimiyətinin, regional mədəniyyət idarəsinin,

təhsil şöbəsinin nümayəndələri qarşılayıblar. Şagirdlər burada ümummilli lider Heydər Əliyevin abidəsini ziyarət ediblər.

Tur-aksiya istirakçılara diqqətinə çatdırılıb ki, müasir görünüşünə görə diqqəti cəlb edən Xəcmaz, həm də geniş turizm imkanlarına malikdir.

Qonaqlar şəhərdəki Heydər Əliyev Mərkəzində də olublar. Mərkəzdə ulu öndərin hayatı və fəaliyyətinin müxtəlif dövrlərini yüksək etdirən fotolar və eksponatlar yer alıb. Burada Heydər Əliyevin gərgin siyasi fəaliyyəti nəticəsində Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə nüfuzunun möhkəmləndirilməsi, müstəqilliyin ilk illərində ölkəmizdə vətəndaş mühabəsinin qarşısının alınması, Azərbaycan iqtisadiyyatının ağır böhran vəziyyətindən çıxarılaraq inkişaf yoluna qədəm qoyması, qüdrətli ordu quruculuğu istiqamətində həyata keçirilən mühüm tədbirləri yüksək etdirən fotolarla və sənədlərə geniş yer verilib. Mərkəzdə əbədiyəşar liderin həyat və fəaliyyətinə dair tarixi sənədlər də nümayiş etdirilir.

Daha sonra məktəblilər Xəcmaz şəhərində Azərbaycanın görkəmli şair və yazıçılarının, mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin büstləri qoyulan, açıq səma altında yaradılan "Şəxsiyyətlər muzeyi" nə gəliblər. Ekskursiya istirakçılara 2006-cı ildə yaradılan muzey-park haqqında ətraflı məlumat verilib.

Tur-aksiya istirakçıları 2013-cü ildə Prezident İlham Əliyevin istirakı ilə istifadəyə verilən Xəcmaz Rayon Tərix-Diyarşunaslıq Muzeyini də ziyarət ediblər. Diqqətə çatdırılıb ki, muzeydə həm ölkəmiz, həm də Xəcmaz rayonunun tarixini yüksək etdirən və turistlər üçün maraqlı doğuran çoxlu sayıda eksponat var.

Məktəblilər Xəcmaz Dövlət Rəsm Qaleyyəsi və Bayraq Meydanı Kompleksi ilə də tanış olublar.

Meydan və Çənlibel parklarında gözintidən sonra məktəblilər ekskursiyalarını başa vuraraq yola salınlılar.

Tur-aksiya istirakçıları yolüstü "Şabran şəhəri" tarixi qorugunda olublar. Əsası erağdan əvvəl 1 minilliyyən ortalarında qoyulduğu ehtimal edilən Şabran şəhərinin qalıqları ilə tanışlıq şagirdlərə zəngin təəssürat doğurub.

* * *

Şimal-qərb bölgəsinə seyahətə çıxan Gəncə şəhərinin, Gədəbəy, Göygöl, Samux, Səmkir, Goranboy, Kəlbəcər (Gəncə), Xocallı (Goranboy) və Tərtər rayonlarının məktəbliləri martın 17-də Qəbələ rayonunun müasir istehsal məmənələri, tarixi məkanları, turizm və istirahət mərkəzləri ilə tanış olublar.

Tur-aksiya istirakçıları əvvəlcə Heydər Əliyev Mərkəzində olub, ulu öndərin həyat və fəaliyyətini yüksək etdirən fotoşəkillərə baxıblar.

Heydər Əliyev Konqres Mərkəzi ilə tanışlıq zamanı diqqətə çatdırılıb ki, binanın birinci mərtəbəsində zallar, 350 yerlik restoran və inzibati otaqlar, ikinci mərtəbəsində isə 1200 yerlik çoxfonksiyalı konfrans zalı yerləşir. Bu zal kresloların aşağı enməsi ilə müstəvi halına keçə bilir.

Qəbələ konserv zavodunda olan məktəblilər məlumat verilib ki, burada fəaliyyət göstərən emal məmənələrində yarımfabrikat dondurulmuş kartof və kartof çipsi, həmçinin şərnişdirici ickilər istehsal olunur.

Məktəblilərin Qəbələ ilə tanışlığının növbəti ünvanı "Tufandağ" Qış-Yay Turizm İstirahət Kompleksi olub.

Bölgənin ən çox turist qəbul edən bu obyektdə hazırlı 4 kanat xətti və 10 xizək yolu fəaliyyət göstərir. Kompleksdə turistlərin istirahətinin mənali təşkili üçün hər cür şəraitli olan restoranlar və beşulduzu "Tufandağ" hoteli açılıb, dağ-xizək trası səni qaryağdırın generasiya sistemi ilə təchiz edilib. Gün ərzində kompleks 3 min nəfər xidmət göstəribilir. Dörd kanat xəttinin ümumi uzunluğu 6 kilometr, 10 xizək yoluğun uzunluğu isə 17 kilometrdir.

"Tufandağ" Qış-Yay Turizm İstirahət Kompleksi son illər ölkəmiz üçün yeni idman növbəti olan xizəkçiliyin gənclər arasında yayılmasına səbəb olub. Kompleksin xizəkçilik mərkəzi həm turizmin inkişafı, həm də yeni dağ idman növlərinin geniş yayılması baxımdan mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Bu məlumatları maraqla dinləyən məktəblilər kanat yolu ilə uca dağların zirvəsinə qalxaraq oradan Qəbələ şəhərini və ətrafdakı çayları, mesələri, gözəl mənzərəni seyr edib, xatire səkli çəkdiirlər.

"Qəbələnd" İstirahət və Əyləncə Mərkəzine ekskursiya da məktəblilərin üzüyince olub.

Tur-aksiya istirakçıları günün ikinci yarısında Nic qəsəbəsindəki "Çotarı" alban-udi kilsəsində olublar. Məlumat verilib ki, kilsə qədim abidələrdən biridir. Tolerantlığın kicik modeli hesab edilən Nic qəsəbəsində üç kilsə və iki məscid var. Altı min əhalisi olan qəsəbədə dörd mindən çox udi yasayırlar. Onlar öz dilini, dinini, adət-ənənələrini 2500 ildən ki, qoruyub saxlayırlar. Qəsəbədəki məktəblərin ibtidai siniflərində udi dili tədris olunur.

Məktəblilərin Cuxur Qəbələ Tarix və Mədəniyyət Qoruğuna ekskursiyaları da maraqlı keçib.

Tur-aksiya istirakçıları şam yeməyindən sonra intellektual yarışlarda öz biliklərini nümayiş etdiriblər.

* * *

300 nəfərə yaxın məktəblilərin qədim Quba və Azərbaycanın şimal qapısı sayılan Quşarla tanışlığı davam edir.

Martın 17-də Şirvan, Yardımlı və Zərdab rayon ümumtəhsil məktəblərinin yuxarı sınıf şagirdləri Qusarın görməli yerlərini geziblər.

Məktəblilər Qusar şəhərinin girişindəki Bayraq Meydanında qarşılınlı. Onlara rayon haqqında ətraflı məlumat verilib. Bildirilib ki, Qusar rayonu təkçə təbii gözəllikləri ilə deyil, həm də qədim mədəniyyət abidələri, sənətkarlıq nümunələri ilə də məşhurdur. Yayda gözəlli ilə gözoxşayan mesələri, qışda qara bürünmiş dağ və dərələri buraya gələnlərin diqqətini cəkir. Rayon iqtisadiyyatının əsasını kend təsərrüfatı təşkil edir.

Sonra tur-aksiya istirakçıları "Sahdaq" Turizm Mərkəzi ilə tanış olublar. Məktəblilər

rə buradakı hotellər və müxtəlif xidmətlər barədə ətraflı məlumatlar verilib. Tur-aksiya istirakçıları mərkəzin xidmətlərindən pulsuz yararlanma imkanı da qazanıblar.

Məktəblilər günün ikinci yarısında Həzrə kəndində Seyx Cüneyd türbəsini ziyarət edib, səhərdəki Heydər Əliyev Mərkəzində ulu öndərin zəngin irlisini və fealiyyətini əks etdirən fotosəkillərə baxıblar.

Daha sonra şagirdlər Qusar Tarix-Diyarşunaslıq Muzeyinə, olimpiya idman kompleksinə və rəsmi qalereyinə ekskursiya ediblər.

Lənkəran, Astara, Lerik və Neftçala rayon ümumtəhsil məktəblərinin yuxarı sınıf şagirdləri isə martın 17-də Qurbanın görməli yerlərini gəziblər.

Qədim Quba ekskursiya dağ yəhudilərin yiğcam yaşadıqları Qırımızı qəsəbədən başlayıb. Şagirdlər qəsəbədə salınan Heydər Əliyev parkını gəzib, eləcə də Qudyalçayın üzərindəki Tağlı körpü ilə tanış olublar.

Qəsəbədəki sinaqoqla tanışlıq zamanı şagirdlərin diqqətinə çatdırılıb ki, uzun illərdir buradakı yəhudilər azərbaycanlılarla birlikdə sülh və əmin-amanlıq şəraitində yaşayırlar. Dağ yəhudilərinin Quba ərazisində yiğcam şəkildə məskunlaşmasının tarixi XVIII əsrin ortalarına təsadüf edir. Quba xanlığının Fətəli xanın rəhbərlik etdiyi dövrlərdə bütün ətraf ərazilərdə yaşayan yəhudilər bura köçməyə basayırlılar. Həmin vaxt salınan yəhudü məhəllələrində 10-dan çox sinaqoq inşa olunub.

Zəngin memarlıq əslubuna malik Cümə məscidi ilə tanışlıq zamanı məktəblilərin diqqətinə çatdırılıb ki, məbəd 1802-ci ildə tikilib. Bu məscid təkçə Qubada deyil, bütün şimal-şərqi Azərbaycanda ən qədim dini məkəzlərində biridir.

Tur-aksiya istirakçıları şəhərdə fəaliyyət göstərən "Azərxalça" ASC-nin Quba filialında xalça toxunması prosesini də izleyiblər.

Quba Soyqırımı Memorial Kompleksini ziyaret zamanı tur-aksiyanın istirakçıları ermənilərin törətdikləri soyqırımı haqqında ətraflı məlumatlandırlıblar.

Bildirilib ki, Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə yaradılan Quba Soyqırımı Memorial Kompleksi 2013-cü il sentyabrın 18-də açılıb. Kompleksdə XX əsrin əvvəllərində Quba şəhərinin müxtəlif ərazilərinin görüntüləri, o zaman burada aparılan tikinti-quruculuq işləri, əhalinin həyat tərzı haqqında fotosalar var. Burada qurasdırılmış sensor ekranlı monitorlarda xüsusi xəritədə ermənilərin ötən əsrə xalqımıza qarşı respublikamızın müxtəlif bölgələrində həyata keçirdikləri soyqırımı aktları barədə bir neçə dildə məlumat alıb etmək mümkündür.

Quba soyqırımı məzarlığı 2007-ci il aprelin 1-də ərazidə torpaq işləri görürənlərə aşkarlanıb. Bundan sonra Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Arxeoloji və Etnoqrafiya İnstitutunun əməkdaşları tərəfindən küləvi məzarlıqla geniş tedqiqat işləri aparılıb. Tədqiqatlar nəticəsində məzarlığın 1918-ci ildə ermənilərin yerli dinc əhalisi qarşı törətdikləri soyqırımı ilə bağlı olduğu müəyyən edilib.

Daha sonra məktəblilər Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin tabeliyindəki "ABAD" (Aile Businessine Asan Dəstək) publik hüquqi şəxsin Quba şəhərindəki "ABAD Factory" İstehsalat Kompleksi ilə yaxından tanış olublar.

Günün ikinci yarısında məktəblilər Quba rayon ərazisində, Xinalıq yolu üzərində yerləşən dağ şəlaləsinə ekskursiya ediblər.

Tur-aksiya istirakçıları, həmçinin "Quba Palace" mehmanxana kompleksində və burada yerləşən Qolf Klubundan da olublar.